

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO NR. XIV-196 2, 5, 9, 12, 15, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 27,
28, 29, 31, 34, 35 STRAIPSNŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 5, 9, 12, 15, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 35 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – užtikrinti 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/1804 dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/94/ES, (toliau – Reglamentas (ES) 2023/1804) nuostatų įgyvendinimą. Reglamente (ES) 2023/1804 nustatomi privalomi nacionaliniai tikslai, pagal kuriuos Europos Sąjungos (toliau – ES) šalyse diegiama pakankama alternatyviųjų degalų infrastruktūra, skirta kelių transporto priemonėms, traukiniams, laivams ir oro uoste stovintiems orlaiviams. Taip pat Reglamente (ES) 2023/1804 nustatomos alternatyviųjų degalų infrastruktūros naudotojų informavimo, duomenų teikimo ir mokėjimo reikalavimų bendros techninės specifikacijos ir reikalavimai. Reglamentas (ES) 2023/1804 yra vienas iš ES „Fit for 55“ teisėkūros paketo teisės aktų. Reglamento (ES) 2023/1804 nuostatomis įgyvendinti pasirinktas Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymas (toliau – ADĮ), kuris nustato alternatyviųjų degalų naudojimo transporto sektoriuje plėtrą Lietuvos Respublikoje, apimančią įpareigojimus degalų tiekėjams dėl degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių tiekimo, elektrinio transporto plėtros tikslus, įkrovimo prieigų planavimą, plėtrą, ir su tuo susijusius reikalavimus, dujinių degalų naudojimo ir pildymo infrastruktūros plėtros tikslus, transporto priemonių viešiesiems pirkimams keliamus reikalavimus, informacijos sklaidą ir švietimą, susijusį su platesniu alternatyviųjų degalų naudojimo skatinimu.

Įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 nuostatas, Įstatymo projektu patikslinami viešai prieinamų įkrovimo prieigų, skirtų elektromobiliams įkrauti, įrengimo palei valstybinės reikšmės kelius reikalavimai, taip pat nustatomi sunkiųjų elektrinių transporto priemonių viešai prieinamų įkrovimo prieigų įrengimo palei valstybinės reikšmės kelius, miestų transporto mazguose ir saugiose ir apsaugotose stovėjimo aikštelėse reikalavimai, terminai ir išimtys. Nustatomi reikalavimai, terminai ir išimtys TEN-T pagrindiniam ir visuotiniam tinklui priklausantiems oro uostams tiekti elektros energiją oro uostuose stovintiems orlaiviams, o TEN-T pagrindiniam tinklui ir visuotiniam tinklui priklausantiems jūrų uostams ir vidaus vandenų uostams tiekti uostuose stovintiems laivams elektros energiją nuo kranto. Patikslinami reikalavimai įkrovimo prieigų operatoriams dėl atsiskaitymo už suteiktas įkrovimo paslaugas, taip pat nustatomi reikalavimai dėl informacijos apie įkrovimo kainą teikimo, įkrovimo prieigų susiejimo skaitmeniniais ryšiais, išmaniojo įkrovimo užtikrinimo ir stacionarių kabelių įkrovimo prieigose įrengimo. Įstatymo projekte taip pat nustatomi vandenilio pildymo punktų įrengimo reikalavimai, terminai ir išimtys palei TEN-T pagrindiniam tinklui priklausančius kelius ir miestų transporto mazguose, o vandenilio pildymo punktų operatoriams nustatomi reikalavimai dėl atsiskaitymo už pildymo paslaugas ir informacijos apie kainą pateikimo. Taip pat nustatomi suskystinto metano pildymo punktų įrengimo TEN-T pagrindiniam tinklui priklausančiuose Lietuvos keliuose reikalavimai ir išimtys, o TEN-T pagrindiniam tinklui priklausantiems Lietuvos jūrų uostams nustatoma prievolė įrengti suskystinto metano pildymo infrastruktūrą nustatytais terminais ir pagal nustatytus reikalavimus. Susisiekimo ministerija įpareigojama parengti nacionalinę politikos sistemą iki Reglamento (ES) 2023/1804 nustatytų terminų, taip pat nustatytais terminais teikti nacionalinės politikos sistemos pažangos ataskaitą. Įstatymo projekte patikslinamos įstatymo sąvokos pagal Reglamento (ES) 2023/1804 vartojamas sąvokas, išbrauktos nebevertotinos sąvokos.

Įgyvendinant 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1161, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/33/EB dėl skatinimo naudoti netaršias ir efektyviai energiją vartojančias kelių transporto priemones, (toliau – Direktyva (ES) 2019/1161) patikslinamas ataskaitų apie viešųjų pirkimų reikalavimų įgyvendinimą teikimo Europos Komisijai terminas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai
Įstatymo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Ateities susisiekimo politikos grupės (vadovas

Darius Stravinskas, tel. +370 694 41323, el. p. darius.stravinskas@sumin.lt) vyresnioji patarėja Aistė Gasiūnienė (tel. +370 690 71132, el. p. aistė.gasiuniene@sumin.lt) ir patarėjas Andrius Ružinskas (tel. +370 690 16884, el. p. andrius.ruzinskas@sumin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

ADĮ 23 straipsnyje nustatyti tik įkrovimo infrastruktūros, skirtos elektromobiliams įkrauti, nacionaliniai tikslai ir reikalavimai. Pažymėtina, kad Reglamentas (ES) 2023/1804 apima ir sunkiųjų elektrinių transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros, elektros tiekimo oro uostuose stovintiems orlaiviams ir elektros tiekimo nuo kranto jūrų ir vidaus vandenų uostuose esantiems laivams infrastruktūros įrengimo reikalavimus, taip pat vandenilio pildymo infrastruktūros, skirtos lengvosioms ir sunkiosioms transporto priemonėms, diegimo reikalavimus. Pažymėtina, kad minėti reikalavimai jokiuose nacionaliniuose teisės aktuose iki šiol nebuvo nustatyti, todėl tikslinga ADĮ 23 ir 27 straipsnius, reglamentuojančius įkrovimo infrastruktūros ir dujinių degalų infrastruktūros planavimą ir plėtrą ir dujinių degalų pildymo infrastruktūros plėtrą, papildyti atitinkamomis Reglamento (ES) 2023/1804 nuostatomis. Reglamente (ES) 2023/1804 taip pat nustatomos alternatyviųjų degalų infrastruktūros naudotojų informavimo, duomenų teikimo ir mokėjimo reikalavimų bendros techninės specifikacijos ir reikalavimai, todėl ADĮ 24, 25, 27, 28 ir 29 straipsniai, reglamentuojantys įkrovimo prieigų operatorių pareigas, Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinę sistemą, dujinių degalų naudojimo ir pildymo infrastruktūrą, alternatyviųjų degalų prieinamumą ir kitas susijusias nuostatas, turėtų būti atitinkamai atnaujinti ir papildyti.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūlomi šie pakeitimai:

1. ADĮ 2 straipsnio pakeitimas. Šio straipsnio pakeitimais siūloma patikslinti esamas sąvokas pagal vartojamas Reglamente (ES) 2023/1804, atsisakyti nebevertotinų (nebeatitinkančių Reglamento (ES) 2023/1804) sąvokų, o Įstatymo projekte vartojamas Reglamento (ES) 2023/1804 sąvokas pateikti atskiroje straipsnio dalyje.

Reglamentas (ES) 2023/1804 apima viešai prieinamos įkrovimo infrastruktūros diegimo reikalavimus lengvosioms ir sunkiosioms elektrinėms kelių transporto priemonėms, todėl siūloma esamą sąvoką „elektromobilis“ patikslinti į sąvoką „elektrinė kelių transporto priemonė“, kuria galima būtų apibrėžti abi šias transporto kategorijas. Sąvoką „elektromobilis“ siūloma patikslinti, kad ji apimtų tik lengvasias elektrines transporto priemones (M1 ir N1 kategorijos) – grynuosius elektromobilius ir laidu įkraunamas hibridines transporto priemones. Sąvoką „grynasis elektromobilis“ siūloma patikslinti, kad tai M1 arba N1 kategorijos elektrinė kelių transporto priemonė, varoma tik elektros varikliu. Sąvoką „viešoji elektromobilių įkrovimo prieiga“ siūloma patikslinti – pakeisti į sąvoką „viešai prieinama įkrovimo prieiga“ pagal Reglamento (ES) 2023/1804 2 straipsnio 45 punktą ir išbraukti sąvoką „pusiau viešoji elektromobilių įkrovimo prieiga“, kuri pagal Reglamento (ES) 2023/1804 preambulės 11 ir 12 punktuose pateiktą išaiškinimą patenka į sąvokos „viešai prieinama įkrovimo prieiga“ apibrėžtį.

Siūloma atsisakyti šių sąvokų, kurias pakeičia Reglamento (ES) 2023/1804 sąvokos: „alternatyvieji degalai“, „elektromobilių didelės galios įkrovimo prieiga“, „elektromobilių įkrovimo prieiga“, „elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius“, „elektromobilių įkrovimo stotelė“, „elektromobilių įprastos galios įkrovimo prieiga“, „elektromobilių labai didelės galios įkrovimo prieiga“, „elektromobilių vidutinės galios įkrovimo prieiga“, „pusiau viešoji elektromobilių įkrovimo prieiga“, „suskystintų gamtinių dujų pildymo punktas“, „suslėgtų gamtinių dujų pildymo punktas“, „vandenilio dujų pildymo punktas“, „viešosios arba pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo stotelės dinaminiai duomenys“, „viešosios arba pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo stotelės statiniai duomenys“.

Reglamento (ES) 2023/1804 sąvokos, vartojamos Įstatymo projekte, pateikiamos šio straipsnio 25 dalyje. Atsižvelgiant į pirmiau nurodytus sąvokų pakeitimus, atitinkamai siūloma patikslinti šias sąvokas: „alternatyviųjų degalų ir juos naudojančių transporto priemonių infrastruktūra“, „DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvis“, „transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjas“, o sąvoką „Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų informacinė sistema“ pakeisti į sąvoką „Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinė sistema“. Siūloma patikslinti sąvokos „biodegalai“ apibrėžtį, atsisakant joje pateiktos

nuorodos į ADĮ 20 straipsnio 8 dalį ir konkrečiai nurodant biodegalų rūšį, kuri nepatenka į šios sąvokos apibrėžtį. Sąvokos „degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių apskaitos vienetų sistema“ apibrėžtį siūloma patikslinti išbraukiant žodį „institucijos“, nes Lietuvos Respublikos energetikos ministerija neturi pavaldžių institucijų. Dėl to atitinkamai patikslinti ADĮ 5 straipsnio 4 punktą ir 18 straipsnio 6 dalis. Siūloma papildyti 2 straipsnio 26 dalį, nurodant, kad kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/1679 dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros Sąjungos gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1153 ir (ES) Nr. 913/2010 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1315/2013.

2. ADĮ 22 straipsnio pakeitimas. Šiuo pakeitimu siūloma nustatyti konkrečias datas, iki kada turėtų būti pasiekta elektromobilių pirkimų sandorių procentinė dalis ir nuo kada N1 klasės transporto priemonės su vidaus degimo varikliais (išskyrus varomas alternatyviaisiais degalais) negalės būti registruojamos. Straipsnio 1 dalyje siūloma atsakyti perregistruojamų naujų ir (ar) naudotų elektromobilių, nes perregistruojami elektromobiliai neprisideda prie bendro elektromobilių skaičiaus didėjimo. Taip pat siūloma iki 2025 m. gruodžio 31 d. N1 klasės elektromobilių metinių pirkimų sandorių procentinę dalį sumažinti iki 20 proc., nes, remiantis 2023 m. duomenimis, N1 klasės elektromobiliai tesudarė 1,6 proc. metinių pirkimų sandorių (atitinkamai M1 klasės elektromobiliai – 4,4 proc.). Atitinkamai siūloma sumažinti ir 2030 m. gruodžio 31 d. tikslus: M1 klasės elektromobiliams iki 40 proc., o N1 klasės elektromobiliams iki 80 proc. (įvertinant tai, kad prieš tai buvęs 100 proc. metinių pirkimų tikslas užkirstų kelią kitų alternatyviųjų degalų naudojimui). Straipsnio 3 dalį siūloma papildyti 2 punktu, kuriame finansinės paramos priemonės būtų numatytos ne tik įsigyjant elektromobilius, bet ir įrengiant ar atnaujinant įkrovimo prieigas, kol bus pasiekti Reglamento (ES) 2023/1804 nustatyti tikslai.

3. ADĮ 23 straipsnio pakeitimas. Straipsnio 2 dalį siūloma patikslinti, kad viešai prieinamos įkrovimo prieigos didesnės kaip 50 kW atiduodamosios galios, kurios atitinka galiojančioje ADĮ redakcijoje vartojamos sąvokos „didelės ir labai didelės galios įkrovimo prieiga“ apibrėžtį, būtų pirmiausia įrengiamos Lietuvos didžiuosiuose miestuose ir šalia valstybinės reikšmės kelių, priklausančių TEN-T pagrindiniam tinklui ir visuotiniam kelių tinklui, kaip numatyta Reglamente (ES) 2023/1804. Straipsnį siūloma papildyti 3 dalimi, įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 3 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatas, o elektromobilių naudojimo masto ir pakankamos atiduodamosios galios šioms transporto priemonėms stebėseną nurodoma vykdyti Susisiekimo ministerijai. Straipsnio 5 dalį siūloma papildyti, kad viešai prieinamos elektromobilių įkrovimo prieigos turi būti įrengtos palei valstybinės reikšmės kelius, priklausančius TEN-T pagrindiniam tinklui ir visuotiniam tinklui, arba ne didesniu kaip 3 km atstumu nuo artimiausio išvažiavimo iš TEN-T kelio, kaip numatyta Reglamento (ES) 2023/1804 2 straipsnio 3a punkte. Atitinkamai straipsnį siūloma papildyti 6 dalimi, kurioje numatomi sunkiųjų elektrinių transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros įrengimo reikalavimai pagal Reglamento (ES) 2023/1804 4 straipsnį. Straipsnio 5 ir 6 dalyse taip pat nurodoma, kad nustatytų atstumų išlaikymo tarp kaimyninių valstybių narių TEN-T pagrindiniam tinklui ir TEN-T visuotiniam tinklui priklausančiuose keliuose, ir išimčių taikymo įkrovimo infrastruktūros įrengimui principai ir atvejai nustatomi elektrinių kelių transporto priemonių naudojimo ir įkrovimo prieigų plėtros Lietuvoje veiksmų plane. Siūloma patikslinti straipsnio 9 dalį – nurodyti, kad už konkursų sąlygų parengimą ir organizavimą yra atsakingos savivaldybių administracijos. Straipsnio 10 dalį siūloma papildyti, kad rengiant konkurso sąlygas ir įkrovimo prieigų planavimo ir plėtros dokumentus turi būti konsultuojamasi ir su perdavimo sistemos operatoriumi, kad būtų įvertintas elektros tinklo galios didinimo galimybių ir elektros tinklų plėtros poreikis. Straipsnio 12 dalį siūloma patikslinti – pakeisti sąvoką „elektromobilis“ į „elektrinė kelių transporto priemonė“, nes Reglamente (ES) 2023/1804 taip pat nustatomi privalomi sunkiųjų elektrinių transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros plėtros reikalavimai, todėl siūloma atitinkamai papildyti įkrovimo infrastruktūros planą. Straipsnio 13 ir 14 dalis siūloma patikslinti – įpareigoti savivaldybės tarybą arba jos įgaliotą instituciją oficialiai patvirtinti viešai prieinamų įkrovimo prieigų planus ir juos skelbti savivaldybių interneto svetainėse, o savivaldybių administracijas teikti informaciją Susisiekimo ministerijai apie šių planų įgyvendinimą. Atsižvelgiant į 2023 m. balandžio 1 d. įsigaliojusią naują Vietos savivaldos įstatymo redakciją, 23 straipsnio 9, 11, 13 ir 14 dalyse patikslintos savivaldybių institucijos ir atitinkamai patikslintos ADĮ 28 straipsnio 2 dalis, 31 straipsnio 1 dalis, 31 straipsnio 5 dalies 3 punktą ir 35 straipsnio 6 dalis. Straipsnio 18 dalis patikslinta atsižvelgiant į Reglamente (ES) 2023/1804 vartojamą sąvoką „didelės galios įkrovimo prieiga“. Straipsnio 19 dalis patikslinta, kad turi būti įrengta bent viena

viešai prieinama įkrovimo prieiga. Straipsnio 20 dalis patikslinta, kad viešai prieinamos įkrovimo prieigos privalo atitikti Reglamento (ES) 2023/1804 II priede nustatytas technines specifikacijas. Straipsnio 21 dalį siūloma patikslinti – pakeisti sąvoką „pažangiosios matavimo sistemos“ į sąvoką „išmaniosios elektros energijos apskaitos sistemos“, kuri apibrėžta Elektros energetikos įstatyme. Straipsnį siūloma papildyti 23–27 dalimis, kuriose numatytas Reglamento (ES) 2023/1804 15 straipsnio 3 ir 4 dalių, ir 9, 10 ir 12 straipsnių nuostatų įgyvendinimas. Straipsnio 23 ir 24 dalyse Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pavedama atlikti vertinimus įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 15 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatas pagal elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus ir elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus pateiktus duomenis. Straipsnio 25-27 dalyse nustatomi reikalavimai elektros tiekimui laivams ir oro uoste stovintiems orlaiviams TEN-T pagrindiniam tinklui ir TEN-T visuotiniam tinklui priklausančiuose jūrų, vidaus vandenų ir oro uostuose. Pažymėtina, kad Reglamente (ES) 2023/1804 nėra nustatomi tikslai ar reikalavimai alternatyviųjų degalų infrastruktūros, skirtos traukiniams, diegimui.

4. ADĮ 24 straipsnio pakeitimas. Patikslinama straipsnio 1 dalis dėl apmokėjimo už suteiktas įkrovimo paslaugas viešai prieinamose įkrovimo prieigose pagal Reglamento (ES) 2023/1804 5 straipsnio 1–5 dalių terminus ir reikalavimus. Straipsnį siūloma papildyti 2, 3 ir 4 dalimis, kuriose numatomi reikalavimai dėl viešai prieinamų įkrovimo prieigų operatorių ir judumo paslaugų teikėjų nustatomų kainų, šių reikalavimų laikymosi stebėseną vykdyti Energetikos ministerijos nustatyta tvarka įpareigojama Valstybinė elektros reguliavimo taryba, kuriai taip pat pavedama vykdyti reguliarią įkrovimo infrastruktūros rinkoje galimos nesąžiningos komercinės praktikos, darančios poveikį vartotojams, stebėseną, įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 5 straipsnio 6 dalies nuostatas. Taip pat numatoma, kad viešai prieinamų įkrovimo prieigų operatoriai turi užtikrinti prieigų susiejimą skaitmeniniais ryšiais, išmanųjį įkrovimą, stacionarių įkrovimo kabelių įrengimą Reglamento (ES) 2023/1804 5 straipsnio 7, 8, 10 dalyse nustatytais terminais ir pagal nustatytus reikalavimus. Šių įkrovimo prieigų operatoriams keliamų reikalavimų įgyvendinimo užtikrinimą taip pat numatys atnaujintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymas Nr. 1-22 „Dėl Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“. Elektros įrenginiai, šiuo atveju įkrovimo prieigos, neatitinkantys elektros įrengimo bendrųjų taisyklių, negalės būti įrengiami ir eksploatuojami.

5. ADĮ 25 straipsnio pakeitimas. Įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 20 straipsnio 1 dalies nuostatas, straipsnis papildomas 4 dalimi, kurioje nurodoma, kad už unikalių identifikacinių kodų išdavimą viešai prieinamoms įkrovimo prieigoms ir įkrovimo prieigų operatoriams atsakingas Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinės sistemos tvarkytojas. Straipsnio 2 dalis patikslinama – nurodoma, kad Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinės sistemos valdytojas ir tvarkytojas, duomenų valdytojas ir tvarkytojas yra Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinės sistemos valdytojas ir tvarkytojas, duomenų valdytojas ir tvarkytojas. Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinės sistemos tvarkytojas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 25 straipsnio 1 dalimi, Įstatymo projektu nepaskiriamas. Straipsnio 10 dalis patikslinta, kad statiniai ir dinaminiai duomenys nurodomi Reglamento (ES) 2023/1804 20 straipsnio 2 dalyje. Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinės sistemos tvarkytojas įpareigojamas užtikrinti, kad Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinė sistema priimtų įkrovimo prieigų operatorių teikiamus viešai prieinamų įkrovimo prieigų statinius ir dinaminis duomenis ir kad jie būtų skelbiami viešai, kaip numatyta Reglamento (ES) 2023/1804 20 straipsnio 2 dalyje. Straipsnio 12 dalis patikslinama, kad Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinės sistemos tvarkytojas privalo ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius įvertinti, ar įkrovimo prieigos operatorius laikosi duomenų teikimo sutarties sąlygų. Straipsnio 14 dalis patikslinama įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 20 straipsnio 4 dalies nuostatas. Straipsnį siūloma papildyti 16 dalimi, kuria Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinės sistemos tvarkytoją siekiama įpareigoti skelbti ataskaitas apie viešai prieinamas įkrovimo prieigas ir įkrovimo prieigų operatoriams suteiktus unikalius identifikacinius kodus ir viešai prieinamų įkrovimo prieigų statinius ir dinaminis duomenis.

6. ADĮ 27 straipsnio pakeitimas. Siūloma pakeisti 3 dalies 2 punktą Reglamento (ES) 2023/1804 8 straipsnyje nustatytais reikalavimais dėl suskystinto metano (pagal Reglamento (ES) 2023/1804 2 straipsnio 34 punktą apimančio ir suskystintas gamtines dujas) pildymo punktų įrengimo TEN-T pagrindiniam tinklui priklausančiuose keliuose atsižvelgiant į nustatytus terminus ir išimtis. 3 dalį siūloma

papildyti 3 ir 4 punktais, kuriuose būtų nustatomi vandenilio pildymo punktų įrengimo TEN-T pagrindiniam tinklui priklausančiuose keliuose ir miestų transporto mazguose ir suskystinto metano pildymo infrastruktūros, skirtos jūrų laivams, įrengimo jūrų uostuose reikalavimai, terminai ir išimties. Nors Reglamento (ES) 2023/6 ir 7 straipsniuose taip pat vartojama sąvoka „vandenilio pildymo stotelė“, Įstatymo projekte siūloma apsiriboti tik sąvoka „vandenilio pildymo punktas“, nes techniniu požiūriu esminio skirtumo tarp šių sąvokų nėra. Sąvoka „vandenilio pildymo stotelė“ vartotina, kai konkrečioje vietoje planuojama įrengti daugiau nei vieną vandenilio pildymo punktą, tačiau Reglamente (ES) 2023/1804 tokie reikalavimai nėra keliami. Straipsnio 4 dalį siūloma papildyti, kad tikslus ir priemones, kuriomis būtų užtikrinama vandenilio pildymo punktų plėtra, vadovaujantis šio straipsnio 3 dalimi, nustato susisiekimo ministras. Straipsnio 5 dalis patikslinama įpareigojant pildymo punktų operatorius Susisiekimo ministerijai teikti informaciją apie šalyje įrengtą ir planuoją įrengti dujinių degalų pildymo infrastruktūrą. Straipsnį siūloma papildyti 6 dalimi, kurioje numatomos atitinkamos prievolės vandenilio pildymo punktų operatoriams įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 7 straipsnio nuostatas.

7. ADĮ 28 straipsnio pakeitimas. Siūloma papildyti straipsnio 1 dalį, kad reikalavimai, susiję su licencijų ir leidimų išdavimu (atsisakymu išduoti licencijas ir leidimus), licencijų ir leidimų galiojimo sustabdymu, licencijų ir leidimų galiojimo panaikinimu, yra nustatomi Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse. Straipsnio 2 dalį siūloma patikslinti, kad savivaldybių administracijos organizuoja infrastruktūros kūrimą, reikalingą degalus iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojančių transporto priemonių plėtrai. Straipsnį siūloma papildyti 8 dalimi – nurodyti, kad bendrosios alternatyviųjų degalų pildymo ir įkrovimo infrastruktūros techninės specifikacijos yra nustatytos Reglamento (ES) 2023/1804 II priede.

8. ADĮ 29 straipsnio pakeitimas. Straipsnio 1 dalis patikslinama – nurodoma, kad turi būti vadovujamasi Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, normatyviniais statybos techniniais dokumentais, normatyviniais statinio saugos ir paskirties dokumentais ir susisiekimo ministro ir aplinkos ministro tvirtinamais reikalavimais viešai prieinamų įkrovimo prieigų pritaikymui jomis naudotis visoms visuomenės grupėms ir asmenims. Įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 5 straipsnio 9 dalies nuostatas, įkrovimo prieigų operatoriai ir degalų pildymo punktų operatoriai 2 straipsnio dalyje įpareigojami įrengti tinkamą ženklumą.

9. ADĮ 34 straipsnio pakeitimas. Įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 14 ir 15 straipsnių nuostatas, siūloma papildyti straipsnio 1 dalį įpareigojimu Susisiekimo ministerijai parengti ir nustatytais terminais pateikti Europos Komisijai nacionalinės politikos sistemą ir nacionalinės politikos sistemos pažangos ataskaitą. Straipsnio 2 dalis papildyta nuostata, kad įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 18 straipsnio 1 dalies nuostatas Susisiekimo ministerija Europos Komisijai turi teikti pažangos stebėjimo ataskaitas. Straipsnio 3 dalis patikslinta, kad susisiekimo ministro tvarka nurodomi subjektai, teikiantys informaciją Susisiekimo ministerijai, reikalingą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytoms ataskaitoms parengti. Įgyvendinant Direktyvos (ES) 2019/1161 pakeitimo nuostatas, straipsnio 3 dalis patikslinama, kad ataskaitos apie viešųjų pirkimų reikalavimų įgyvendinimą Europos Komisijai bus teikiamos kas 5 metus.

10. ADĮ 35 straipsnio pakeitimas. Įvertinant tai, kad iki straipsnio 6 dalyje numatyto termino ne visos savivaldybių tarybos arba jų įgaliota institucija patvirtino jų teritorijoje esančiuose vietinės reikšmės keliuose iki 2030 metų numatomų įrengti viešai prieinamų įkrovimo prieigų planus, siūloma terminą pratęsti iki 2025 m. sausio 1 d. Straipsnio 8 dalį siūloma pripažinti netekusia galios ir atitinkamai papildyti 25 straipsnio 5 dalį nuostata dėl prievolės operatoriams registruoti naujai įrengiamas viešai prieinamas įkrovimo prieigas Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinėje sistemoje. Straipsnio 15 dalį siūloma pripažinti netekusia galios, nes veiksmų planas patvirtintas energetikos ministro ir susisiekimo ministro 2022 m. liepos 1 d. įsakymu Nr.1-210/3-344 „Dėl Elektromobilių naudojimo ir elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros veiksmų plano patvirtinimo“.

11. ADĮ priedo pakeitimas. Priede išbraukiama 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. rugpjūčio 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/1745, ir papildoma Reglamentu (ES) 2023/1804, taip pat tikslinami Direktyvos (ES) 2018/2001 ir Reglamento (ES) 2019/1020 pavadinimai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Priimtas įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai
Įstatymo projekto įgyvendinimas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams
Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant Įstatymo projekte siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų ir kitų teisės aktų nereikės.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymo projekto naujos ir keičiamos sąvokos po derinimo su institucijomis dėl gautų pastabų pateiktos Valstybinei lietuvių kalbos komisijai (toliau – VLKK) ir 2024 m. birželio 19 d. svarstytos posėdyje. Po VLKK ekspertų gautų pastabų, pataisytos sąvokos 2024 m. birželio 28 d. pateiktos iš naujo ir gautas VLKK patvirtinimas, kad sąvokos bus aprobuotos rugsėjo mėn. Patikslintas ADĮ rengimo metu 2 straipsnio sąvokas pateiksime VLKK pakartotinai derinti.

11. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymo projektui įgyvendinti iki 2024 m. spalio 31 d. reikės priimti šiuos teisės aktus:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė turės priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą „Dėl 2017 m. vasario 1 d. nutarimo Nr. 87 „Dėl 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo“ pripažinimo netekusiu galios“;

2) energetikos ministras ir susisiekimo ministras turės pakeisti energetikos ministro ir susisiekimo ministro 2022 m. liepos 1 d. įsakymą Nr. 1-210/3-344 „Dėl Elektromobilių naudojimo ir elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros veiksmų plano patvirtinimo“;

3) energetikos ministras turės pakeisti energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymą Nr. 1-22 „Dėl Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“;

4) energetikos ministras turės pakeisti energetikos ministro 2009 m. balandžio 16 d. Nr. 1-37 įsakymą „Dėl Degalinių įrengimo ir eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“;

5) susisiekimo ministras turės priimti įsakymą „Dėl susisiekimo ministro 2023 m. kovo 10 d. įsakymo Nr. 3-105 „Dėl Vandens pildymo infrastruktūros plėtros ir vandeniliu varomų kelių transporto priemonių naudojimo Lietuvoje skatinimo gairių patvirtinimo“ pakeitimo“;

6) susisiekimo ministras ir aplinkos ministras turės priimti įsakymą dėl viešai prieinamų

elektromobilių įkrovimo priegų pritaikymo jomis naudotis visoms visuomenės grupėms ir asmenims aprašo patvirtinimo;

7) susisiekimo ministras turės priimti įsakymą dėl ataskaitų apie viešai prieinamoms įkrovimo priegoms ir įkrovimo priegų operatoriams suteiktus unikalius identifikacinius kodus ir viešai prieinamų įkrovimo priegų statinius ir dinامينius duomenis skelbimo Viešai prieinamų įkrovimo priegų informacinėje sistemoje;

8) susisiekimo ministras turės priimti įsakymą dėl subjektų, kurie Susisiekimo ministerijai teikia informaciją, reikalingą pažangos ataskaitoms parengti įgyvendinant Reglamento (ES) 2023/1804 nuostatas, sąrašo;

9) ekonomikos ir inovacijų ministras turės priimti įsakymą „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2017 m. balandžio 3 d. įsakymo Nr. 4-194 „Dėl Informacijos apie motorinių transporto priemonių naudojamus degalus pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“.

Energetikos ministerija ir Aplinkos ministerija iki šio įstatymo įsigaliojimo peržiūri ir prireikus priima ir kitus teisės aktus, reikalingus šiam įstatymui įgyvendinti.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Siekiant įgyvendinti siūlomus pakeitimus papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nenumatoma. Lėšų sutaupymai taip pat nenumatyti.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projektas teikiamas pirmajai viešajai konsultacijai.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai yra „transportas“, „alternatyvieji degalai“, „įkrovimo priega“, „įkrovimo priegos operatorius“, „Viešai prieinamų įkrovimo priegų informacinė sistema“, „vandenilio pildymo punktas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.